

ZGŁOSZENIE ZAINTERESOWANIA PRACAMI NAD PROJEKTEM - ZGŁOSZENIE ZMIANY DANYCH* projektem z dnia 23 lutego 2024 r. ustawy o kryptoaktywach		
A. OZNACZENIE PODMIOTU ZAINTERESOWANEGO PRACAMI NAD PROJEKTEM		
1. Nazwa/imię i nazwisko** Stowarzyszenie Cloud Community Europe Polska		
2. Adres siedziby/adres miejsca zamieszkania** (w trakcie przerejestrowywania) ul. Tadeusza Czackiego 3/5 / 405, 00-043 Warszawa, marcin.daniecki@fibepf.org.pl		
3. Adres do korespondencji i adres e-mail ul. Tadeusza Czackiego 3/5 / 405, 00-043 Warszawa, marcin.daniecki@fibepf.org.pl		
B. WSKAZANIE OSÓB UPRAWNIONYCH DO REPREZENTOWANIA PODMIOTU WYMIENIONEGO W CZĘŚCI A W PRACACH NAD PROJEKTEM		
Lp.	Imię i nazwisko	Adres
1	Marcin Daniecki	j.w.
2		
3		
4		
5		
C. OPIS POSTULOWANEGO ROZWIĄZANIA PRAWNEGO, ZE WSKAZANIEM INTERESU BĄDĄCEGO PRZEDMIOTEM OCHRONY		
Opis postulowanego rozwiązania prawnego zawarty jest w piśmie z dnia 08.03.2024 r., sygn. CCEP/FinTech/MD/01/08032024		
D. ZAŁĄCZONE DOKUMENTY		
1	Pismo z dnia 08.03.2024 r., sygn. CCEP/FinTech/MD/01/08032024	
2	Wypis z KRS	
3		
4		
5		
6		
7		
8		
E. Niniejsze zgłoszenie dotyczy uzupełnienia braków formalnych/zmiany danych** zgłoszenia dokonanego		
F. OSOBA SKŁADAJĄCA ZGŁOSZENIE		
Anna Katarzyna Nietyksza	Prezes Zarządu	 PODPIS ZAUFANY ANNA KATARZYNA NIETYKSZA 08.03.2024 21:25:25 [GMT+1] Dokument podpisany elektronicznie podpisem zaufanym
Krzysztof Sierański	Członek Zarządu	 PODPIS ZAUFANY KRZYSZTOF SIERAŃSKI 08.03.2024 21:47:05 [GMT+1] Dokument podpisany elektronicznie podpisem zaufanym
G. KLAUZULA ODPOWIEDZIALNOŚCI KARNEJ ZA SKŁADANIE FAŁSZYWYCH ZEZNAŃ		
Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia		
		(podpis)

* Jeżeli zgłoszenie nie jest składane w trybie art. 7 ust. 6 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbinglej w procesie stanowienia prawa, treść: "- Zgłoszenie zmiany danych" skreśla się.

** Niepotrzebne skreślić.

Pouczenie:

1. Jeżeli zgłoszenie ma na celu uwzględnienie zmian zaistniałych po dacie wniesienia urzędowego formularza zgłoszenia (art. 7 ust. 6 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa) lub uzupełnienie braków formalnych poprzedniego zgłoszenia (§ 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 sierpnia 2011 r. w sprawie zgłaszania zainteresowania pracami nad projektami aktów normatywnych oraz projektami założeń projektów ustaw (Dz. U. Nr 181, poz. 1080)), w nowym urzędowym formularzu zgłoszenia należy wypełnić wszystkie rubryki, powtarzając również dane, które zachowały swoją aktualność.

2. Część B formularza wypełnia się w przypadku zgłoszenia dotyczącego jednostki organizacyjnej oraz w sytuacji, gdy osoba fizyczna, która zgłasza zainteresowanie pracami nad projektem założeń projektu ustawy lub projektem aktu normatywnego, nie będzie uczestniczyła osobiście w tych pracach.

3. W części D formularza, stosownie do okoliczności, uwzględnia się dokumenty, o których mowa w art. 7 ust. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa, a także pełnomocnictwa do wniesienia zgłoszenia lub do reprezentowania podmiotu w pracach nad projektem aktu normatywnego lub projektu założeń projektu ustawy.

4. Część E formularza wypełnia się w przypadku uzupełnienia braków formalnych lub zmiany danych dotyczących wniesionego zgłoszenia.

Warszawa, dnia 08.03.2024 r.

CCEP/FinTech/MD/01/08032024

Szanowny Pan,
Andrzej Domański
Minister Finansów
Ul. Świętokrzyska 12
00-916 Warszawa

Szanowny Panie Ministrze,

W związku z pismem Ministra Finansów z dnia 23 lutego 2024 r. (sygn. FN7.700.2.2023), Stowarzyszenie Cloud Community Europe Polska, reprezentujące podmioty i ekspertów rynku cyfrowego oraz rynku finansowego (fintech), działając na podstawie art. 7 ust. 1. ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2005, Nr 169, poz. 1414 z późn. zm.) pragnie zgłosić swój udział w pracach legislacyjnych nad projektem z dnia 23 lutego 2024 r. ustawy o kryptoaktywach (dalej „projekt ustawy”).

Uprzejmie wobec tego prosimy o przyjęcie uwag naszego Stowarzyszenia do ww. projektu ustawy, a także włączenie w proces dalszych prac legislacyjnych.

Na wstępie należy zauważyć, iż projekt ustawy o kryptoaktywach powstał w resorcie odpowiedzialnym m.in. za całą krajową systematykę przeciwdziałania „praniu pieniędzy” i finansowania terroryzmu lub szerzej za bezpieczeństwo i ochronę obrotu gospodarczego¹. Widać w celach, treści i konstrukcji opiniowanego aktu prawnego silne oddziaływanie tendencji zmierzających do zrównania sektora kryptoaktywów z poziomem podobnym do pozostałych regulowanych sektorów rynku finansowego. Jest

¹ [KNF sceptyczny wobec kryptowalut. Jastrzębski dla Bankier.pl: Regulacje, które nadchodzą, mają głównie funkcje ochronną](#), Bankier.pl, 08.03.2024

to zapewne zbieżne z opiniami i postulatami osób znających specyfikę sektora kryptoaktywów, w tym m.in. zaangażowanych praktycznie w konstruowanie jego zrębów strukturalnych. I tak na przykład K. Ciupa uważa, że „Wykorzystanie tego mechanizmu STO², pomimo dużego podobieństwa do rozwiązań obecnych na tradycyjnym rynku finansowym, często odbywało się jednak w oderwaniu od obowiązujących regulacji. Wykorzystanie nowych rozwiązań technologicznych do implementacji znanych na rynkach finansowych koncepcji nie zwalnia jednak takich rozwiązań, z przestrzegania obowiązujących regulacji. W związku z tym należy stosować jakiś system regulacyjny. Taki system powinien być również odpowiednio aktualizowany, aby odzwierciedlał zmieniające się środowisko, a istniejące regulacje muszą być dostosowane do nowych możliwości technologicznych. Zostało to zauważone na przykład przez wiele organów nadzorczych na całym świecie, które indywidualnie lub wspólnie pracują nad zdefiniowaniem krajobrazu regulacyjnego mającego zastosowanie do rozwiązań opartych na blockchain. (...) Ze względu na globalny charakter rynku kryptotokenów, tylko globalnie zaakceptowane i zharmonizowane podejście może odnieść sukces.”³

Chcemy jednocześnie wskazać, iż poniższe propozycje mają charakter doprecyzowujący i udoskonalający przedłożony projekt ustawy. Podkreślamy też, iż nie kwestionujemy zasadności wprowadzenia jej do polskiego porządku i obrotu prawnego.

Postulaty

Postulat 1. Projekt ustawy pomija trzecią kategorię tokenów określoną w rozporządzeniu 2023/1114, czyli tak zwany „token użytkowy”. Nie jest zatem zrozumiałe, czy jest to celowe działanie czy też przeoczenie przez projektodawcę. Wydaje się, że integralność ustawy wdrażającej rozporządzenie powinna uwzględniać także ten rodzaj tokenu. Postulujemy dodanie tokenów użytkowych.

² Chodzi o, tzw. securities token offering, tj. rodzaj oferty publicznej tokenów, o jakiej mowa w art. 3 ust. 1 pkt 12 Rozporządzenia 2023/1114.

³ Ciupa K., *Development of cryptoassets and their wider impact*; w /red./ J. Gąsiorkiewicz, J. Monkiewicz et.al, *The Digital Revolution in Banking, Insurance and Capital Markets*, Routledge, 2023 - tłumaczenie

Postulat 2. Postulujemy po art. 4. Dodać kolejny artykuł w brzmieniu:

Art.

1. Osoby fizyczne będące współnikami (akcjonariuszami) spółki prowadzącej działalność w zakresie kryptoaktywów reprezentujące co najmniej 10% kapitału zakładowego, oraz członkowie zarządu, rady nadzorczej lub komisji rewizyjnej lub prokurenci, lub beneficjenci rzeczywiści w rozumieniu art. 2 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2022 r. poz. 593, 655, 835, 2180 i 2185) takiej spółki powinni posiadać nienaganną opinię, w szczególności nie mogą być osobami skazanymi za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa trzeciego.

2. Osoby, o których mowa w ust. 1, są obowiązane, na żądanie organu udzielającego zezwolenia, przedstawić aktualne zaświadczenie, że nie były skazane za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa trzeciego.

3. Przepisy ust. 1–2 stosuje się odpowiednio do nierezydentów będących osobami fizycznymi nieposiadającymi obywatelstwa państwa członkowskiego Unii Europejskiej, z tym że osoby te są obowiązane, na żądanie organu udzielającego zezwolenia, przedstawić aktualne zaświadczenie, że nie były skazane na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa trzeciego wskazanego w żądaniu za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe. Osoby te powinny ponadto przedstawić odpowiednie, uwierzytelnione, aktualne zaświadczenia, że nie były skazane za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe, wystawione przez właściwe władze państwa, którego są obywatelami, rezydentami lub stałymi mieszkańcami.

Uzasadnienie:

Projekt ustawy powstały w dniu 22 lutego 2024 r. wydaje się, iż powinien uwzględniać zdarzenia, które mają miejsce na rynku kryptowalutowym. Dwóch bowiem znanych menedżerów, założycieli oraz udziałowców (akcjonariuszy) i byłych dyrektorów generalnych dwóch giełd kryptowalutowych w Stanach Zjednoczonych Ameryki oczekuje na wyroki w związku z przestępstwami prania pieniędzy i finansowania terroryzmu czy też przestępstwami związanymi z Bank Secrecy Act z 1970 r. W przypadku jednego z tych menedżerów mówi się o blisko 100-letnim wymiarze kary pozbawienia wolności, w drugim przypadku, nie mniejszym niż osiemnaście miesięcy. Menedżerowie ci przez lata stanowili wzorce moralne, etyczne i profesjonalne dla inwestujących w kryptoaktywa lub ich emitentów przyciągając do tego rynku najmniej dziesiątki milionów uczestników, całkowicie nieświadomych tego, że wchodzą oni w relacje biznesowe z podmiotami, na czele których stoją osoby uwikłane w popełnianie przestępstw. Wyżej opisani dwaj menedżerowie posiadali status wyroczni branżowych,

których opinie na temat branży kryptowalutowej były przyjmowane bezdyskusyjnie i powielane w mediach społecznościowych, nierzadko też mając wpływ na kształtowanie kursów kryptowalut, a przez to rentowność inwestycji.

Jak silny może być to wpływ na opinię publiczną świadczy to, że w przypadku upadłości jednej z powyższych giełd kryptowalutowych docieka się związku przyczynowo-skutkowego pomiędzy faktem upadłości tej giełdy a wpisem na platformie Twitter (obecnie X) dokonany przez drugiego z powyższych menedżerów na temat właśnie tej giełdy kryptowalutowej w chwili znalezienia się przez nią na progu upadłości. Dalej, przynajmniej jeden z tych menedżerów był przyjmowany przez prezydentów, szefów rządów czy też władców emiratów, jako szef infrastrukturalnego podmiotu na rynku kryptoaktywów, mającego równać się z regulowanymi podmiotami rynku inwestycyjnego. Do dzisiaj też podmiot ten w swojej działalności promocyjnej stara się przekonać opinię publiczną, bądź wyrobić w niej wrażenie, iż poprzez rzekome kontakty z różnymi organami regulacyjnymi różnych państw, jest rozpoznawany i „legalizowany” nieomal w tożsamy sposób, co pozostałe instytucje infrastrukturalne rynku inwestycyjnego. Działania te w przeszłości skutkowały opublikowaniem stosownych stanowisk i komunikatów organów regulacyjnych, w tym m.in. polskiego.

Dzisiaj wiadomo, że na podmiocie tym ciąży wyrok w wysokości ponad 4 miliardów dolarów kary w związku z przestępstwami „prania” pieniędzy i finansowania terroryzmu. Przeciwno niemu toczy się postępowanie z powództwa Securities and Exchange Commission w sądzie federalnym dystryktu Południowy Nowy Jork, w którym to powództwie były dyrektor generalny tego podmiotu występuje jako pozwany. Ważnym jest również fakt, że niemiecki regulator (BaFIN) odmówił temu podmiotowi udzielenia zezwolenia na czynności custodialne w zakresie kryptoaktywów powołując się na względy reputacyjne byłego dyrektora generalnego i toczących się przeciwko niemu postępowań w Stanach Zjednoczonych Ameryki. Następujące kraje: Australia, Austria, Bangladesz, Belgia, Chiny, Filipiny, Francja, Holandia, Indie, Iran, Japonia, Kanada, Kazachstan, Malezja, Stany Zjednoczone, Wielka Brytania, Wietnam i Włochy odmówiły udzielenia temu podmiotowi stosownych zezwoleń i licencji. Zaś w niektórych przypadkach wszczęły przeciwko niemu śledztwa w sprawie prania pieniędzy, finansowania terroryzmu bądź innych przestępstw, jak np. Nigeria. W Brazylii natomiast grupa parlamentarzystów złożyła rezolucję ścigania byłego dyrektora generalnego tego podmiotu ze względu na podejrzenie stworzenia piramidy Ponziego.

Wszystkie te zdarzenia dzieją się w momencie, w którym na różnych szczeblach podejmowane są międzynarodowe wysiłki usuwania z rynku kryptoaktywów osób, negatywnie rzutujących na obraz tego rynku jak również mogących stanowić zagrożenie dla stabilności finansowej i bezpieczeństwa systemu finansowego oraz obrotu gospodarczego. Prezentuje to poniższe zestawienie niektórych osobistości rynku kryptowalutowego, które zostały aresztowane, postawiono im zarzuty, wszczęto wobec nich postępowania karne bądź oczekują na usłyszenie wyroku.

OSOBA	PODMIOT	KRAJ	GŁÓWNE ZARZUTY	STAN PRAWNY
Changpeng Zhao	Binance	Kanada/UAE	Złamanie bank Secrecy Act	Oczekuje na ogłoszenie wyroku
Sam Bankman-Fried ⁴	FTX	USA	Defraudacje oraz nielegalne finansowanie kampanii wyborczych	Oczekuje na ogłoszenie wyroku
Do Kwon	Terraform Labs	Korea Południowa	Defraudacja, zmowa przestępcza	Oczekuje w Czarnogórze na ekstradycję w areszcie ekstradycyjnym
Aleks Mashinsky ⁵	Celsius	USA	Defraudacja, manipulacja rynkowa	Aresztowany, postawione zarzuty
Justin Sun	Tron	Chiny	Dystrybucja niezarejestrowanych instrumentów finansowych	Postawione zarzuty
Guo Wengui ⁶	-	Chiny	Defraudacja	Aresztowany/postawione zarzuty
Mark Karpelès	MtGox	Japonia	Defraudacja	Skazany
Adam Colin Todd	Digitex	USA	Złamanie przepisów Bank Secrecy Act	Postawione zarzuty
Stephen Erlich ⁷	Voyager	USA	Złamanie przepisów dotyczących instrumentów pochodnych	Postawione zarzuty
Artak Hamazaspyan	Beaxy	USA	Nielegalne granie aktywami klientów i defraudacja	Postawione zarzuty
Anatoly Legkodymov	Bitzlado	Rosja/Hong Kong	Pranie pieniędzy	Aresztowany, postawiono zarzuty
Sam Lee, Rodney Burton, Brenda Chunga ⁸	HyperTech HyperCapital HyperVerse HyperNation	USA	Defraudacja	Aresztowani, postawiono zarzuty

Wydaje się zatem, że Polska w projekcie ustawy o kryptoaktywach jednak idzie w przeciwnym kierunku niż podejmowany przez Barbados, Gibraltar, Ugandę czy

⁴ Sam Bankman-Fried FTX Trial: SBF Prosecution Day 18, <https://www.ccn.com/sam-bankman-fried-trial-date-sbf-ftx-prosecution-details/>

⁵ Alex Mashinsky Trial Date: Ex-Celsius CEO Criminal Court Date, Charges, Details in Full, <https://www.ccn.com/news/alex-mashinsky-trial-date-celsius-fraud-charges-details/>

⁶ <https://forkast.news/us-accuses-exiled-chinese-tycoon-guo-wengui-of-1-billion-crypto-linked-fraud/>

⁷ US accuses exiled Chinese tycoon Guo Wengui of \$1 billion crypto-linked fraud, <https://www.ftc.gov/news-events/news/press-releases/2023/10/ftc-reaches-settlement-crypto-company-voyager-digital-charges-former-executive-falsely-claiming>

⁸ Three Individuals Charged In \$1.89 Billion Cryptocurrency Fraud Scheme <https://www.justice.gov/usao-md/pr/three-individuals-charged-189-billion-cryptocurrency-fraud-scheme>

Zjednoczone Emiraty Arabskie⁹, w zakresie uszczelnienia wpływów beneficjentów rzeczywistych na podmioty zobowiązane¹⁰.

Polska bowiem w projekcie ustawy zamierza (art. 109 projektu) docelowo znieść rejestr działalności w zakresie walut wirtualnych. A znajdują się w nim oświadczenia podmiotów co do spełniania warunków ustawowych w zakresie prowadzenia działalności w zakresie walut wirtualnych, w tym m.in. w odniesieniu do niekaralności, tzw. beneficjentów rzeczywistych (art. 192n, ust. 2 ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu). Beneficjentem rzeczywistym jest „każda osoba fizyczna sprawująca bezpośrednio lub pośrednio kontrolę nad klientem poprzez posiadane uprawnienia. Uprawnienia te wynikają z okoliczności prawnych lub faktycznych, umożliwiających wywieranie decydującego wpływu na czynności lub działania podejmowane przez klienta, lub każdą osobę fizyczną, w imieniu której są nawiązywane stosunki gospodarcze lub jest przeprowadzana transakcja okazjonalna, w tym: a) w przypadku osoby prawnej innej niż spółka, której papiery wartościowe są dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym podlegającym wymogom ujawniania informacji wynikającym z przepisów prawa Unii Europejskiej lub odpowiadających im przepisów prawa państwa trzeciego:

- osobę fizyczną będącą udziałowcem lub akcjonariuszem, której przysługuje prawo własności więcej niż 25% ogólnej liczby udziałów lub akcji tej osoby prawnej,
- osobę fizyczną dysponującą więcej niż 25% ogólnej liczby głosów w organie stanowiącym tej osoby prawnej, także jako zastawnik albo użytkownik, lub na podstawie porozumień z innymi uprawnionymi do głosu,
- osobę fizyczną sprawującą kontrolę nad osobą prawną lub osobami prawnymi, którym łącznie przysługuje prawo własności więcej niż 25% ogólnej liczby udziałów lub akcji, lub które łącznie dysponują więcej niż 25% ogólnej liczby głosów w organie stanowiącym tej osoby prawnej, także jako zastawnik albo użytkownik, lub na podstawie porozumień z innymi uprawnionymi do głosu,

⁹ „W odniesieniu do wszelkich takich zmian w strukturze akcjonariatu i/lub modelu zarządzania, VASP musi:

- przestrzegać wszelkich dodatkowych warunków lub ograniczeń, które VARA może nałożyć w celu zapewnienia, że jej zdolność do przestrzegania wszystkich obowiązujących przepisów prawa i wymogów regulacyjnych nie jest ograniczona, w tym między innymi do składania oświadczeń, że wszelkie nowe podmioty kontrolujące i UBO nie są osobami zajmującymi eksponowane stanowiska polityczne lub osobami podlegającymi jakiegokolwiek formie sankcji gospodarczych. „(...) In respect of any such changes to its shareholding structure and/or governance model, a VASP shall:

- comply with any additional conditions or restrictions that VARA may impose to ensure its ability to comply with all applicable laws and regulatory requirements is not impaired, including but not limited to the filing of declarations that any new Controlling Entity[ies] and UBOs are not Politically Exposed Persons or individuals who are subject to any form of economic sanctions.” <https://rulebooks.vara.ae/rulebook/company-ownership-structure>

¹⁰ Jurisdictions under Increased Monitoring - 23 February 2024, FATF, [https://www.fatf-](https://www.fatf-gafi.org/en/publications/High-risk-and-other-monitored-jurisdictions/increased-monitoring-february-2024.html)

[gafi.org/en/publications/High-risk-and-other-monitored-jurisdictions/increased-monitoring-february-2024.html](https://www.fatf-gafi.org/en/publications/High-risk-and-other-monitored-jurisdictions/increased-monitoring-february-2024.html)

- osobę fizyczną sprawującą kontrolę nad osobą prawną poprzez posiadanie uprawnień, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 37 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120 i 295), lub
- osobę fizyczną zajmującą wyższe stanowisko kierownicze w przypadku udokumentowanego braku możliwości ustalenia lub wątpliwości co do tożsamości osób fizycznych określonych w tiret pierwszym–czwartym oraz w przypadku niestwierdzenia podejrzeń prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu.”

W definicji określającej beneficjenta rzeczywistego istotne wydaje się uznanie zasad normujących ujawnianie informacji wynikających m.in. z przepisów prawa państwa trzeciego.

Za państwa trzecie uznaje się wszystkie nie będące państwami-członkami Unii Europejskiej. Ustawodawca unijny, normując przepisy w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowania terroryzmu (w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2015/849 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu oparte są powyższe normy) nie ograniczał ich zastosowania tylko do osób posiadających akcje lub udziały podmiotów zarejestrowanych na terytorium Unii Europejskiej ale również poza Unią.

Uznał bowiem, że przestępczość zorganizowana, w tym m.in. polegająca na praniu pieniędzy czy też finansowaniu terroryzmu ma charakter globalny, transgraniczny. Wynika to bowiem z charakteru tego rynku i dotyczy to także rynku kryptoaktywów. Przyznaje to również krajowy regulator (będący jednostką analityki finansowej) w „Krajowej ocenie ryzyka prania pieniędzy i finansowania terroryzmu”, stwierdzając że: „Rynek kryptoaktywów ma charakter ponadnarodowy, wymykający się terytorialnemu charakterowi działalności regulowanej.”¹¹ Sprzyja to popełnianiu przestępstw „na słupa” ustrukturalizowanych w ten sposób, że zaplecze decyzyjne jest ukryte, zaś jako wykonawcy występują osoby mogące (czy wręcz mające za zadanie) się ujawnić w jakichś precyzyjnie zaplanowanych rolach legalnych¹². W Stanach Zjednoczonych Ameryki, jest to stypizowane jako pozostawanie w strukturze zмовы konspiracyjnej (conspiracy) w celu popełnienia przestępstwa.

Polska likwidując docelowo powyższy rejestr podmiotów działających w zakresie walut wirtualnych narazić się może na to, że na jej terytorium będą działać osoby, które w przeszłości popełniały przestępstwa (np. gospodarcze) w innych państwach, zaś na terytorium Polski znajdowałyby, tzw. spokojną przystań umożliwiającą kontynuację przestępczej działalności.

Jest to szczególnie istotne i wrażliwe w czasach trwających konfliktów zbrojnych dziejących się m.in. w bliskim sąsiedztwie Polski lub w innych zapalnych i newralgicznych miejscach na świecie. Należy sobie zadać zatem pytanie, czy Polska

¹¹ Patrz – Aneks nr 2. <https://www.gov.pl/attachment/dc48d3e7-8cca-4271-8407-4813737140e8>

¹² R. Lorent, Krypto scamy: oszustwo na słupa, <https://www.cashify.eu/blog/krypto-scamy-oszustwo-na-slupa>

znajdująca się w strukturach obronnych Sojuszu Północnoatlantyckiego może pozwolić sobie na ryzyko działania na jej terytorium osób wykorzystujących jeden z segmentów rynku finansowego (a tymże w istocie staje się sektor kryptoaktywów), w którym funkcjonować może ryzyko rozszczęlnienia systemu kontroli i weryfikacji kryminalnej przeszłości beneficjentów rzeczywistych, udziałowców lub akcjonariuszy podmiotów działających w tym sektorze, do działań przeciwko temu Sojuszowi lub jego członkom. Stoi to w sprzeczności z praktyką przeciwdziałania działaniom na rynku finansowym osób skazanych bądź takich, wobec których toczono były postępowania karne, jak pokazuje to poniższe zestawienie.

Nazwa sektora	Podstawa prawna	Kogo dotyczy	Uwagi
Bankowy	Art. 31b Prawa bankowego ¹³ , delegujący ministra właściwego do spraw instytucji finansowych do określenia, w drodze rozporządzenia: 1) szczegółowego zakresu informacji, o których mowa w art. 22a ust. 2, 2) dokumentów, które należy załączyć do wniosku, o którym mowa w art. 22b ust. 1, w celu przedstawienia informacji określonych w art. 22b ust. 2, 3) wykazu dokumentów, o których mowa w art. 31 ust. 2 pkt 3 - spełniania wymogów ustawowych przez założycieli i członków organów banku, a także badania sytuacji finansowej założycieli.	- założycieli banków oraz - osób kierujących ich działalnością	§ 10. pkt. 6 i 7 Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 10 marca 2017 r. w sprawie informacji i dokumentów dotyczących założycieli i zarządu banku przekazywanych Komisji Nadzoru Finansowego (Dz.U. 2017 poz. 677), stanowiące załącznik ¹⁴ do niniejszej opinii, zawiera niezwykle ekstensywny zakres informacji i danych o niekaralności założycieli banków oraz osób kierujących ich działalnością.
Ubezpieczeniowy	Art. 162 ust. 3, pkt 23-24 ustawy o działalności ubezpieczeniowej ¹⁵ .	- założycieli krajowych zakładów ubezpieczeniowych i krajowych zakładów reasekuracji - osoby proponowane na kluczowe funkcje	Oświadczenie pod rygorem odpowiedzialności karnej o niekaralności bądź o toczącym się postępowaniu sądowym w związku ze sprawą gospodarczą.
Inwestycyjny (domy maklerskie)	-	-	Założycielami (udziałowcami) domów maklerskich są osoby prawne, stąd badanie ich niekaralności nie występuje

¹³ <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19971400939/U/D19970939Li.pdf>

¹⁴ <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20170000677/O/D20170677.pdf>

¹⁵ <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20150001844/U/D20151844Li.pdf>

			na etapie wnioskowania o zezwolenie sektorowe. Badanie to jest prowadzone tylko wobec osób sprawujących funkcje kierownicze.
Inwestycyjny (spółka prowadząca rynek regulowany)	Art. 25 ust. 2. pkt 2.a ustawy o obrocie instrumentami finansowymi	- członkowie zarządu oraz - rady nadzorczej	Oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej, że dane osoby nie były uznane prawomocnym orzeczeniem za winnych popełnienia przestępstwa skarbowego, przestępstwa przeciwko wiarygodności dokumentów, mieniu, obrotowi gospodarczemu, obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi, przestępstwa lub wykroczenia określonego w art. 305, art. 307 lub art. 308 ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 324 oraz z 2022 r. poz. 2185), przestępstwa określonego w art. 523 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe (Dz. U. z 2022 r. poz. 1520), przestępstwa określonego w ustawach, o których mowa w art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym, oraz przestępstwa stanowiącego naruszenie równoważnych przepisów obowiązujących w innych państwach;
Pośrednictwo kredytowe	Art. 50 ust. 3 ustawy o kredycie hipotecznym oraz o nadzorze nad pośrednikami kredytu hipotecznego i agentami	- pośrednicy kredytowi	Zaświadczenie z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności w zakresie przestępstw, o których mowa w art. 49 ust. 1 pkt 1 lit. b, oświadczenie o posiadaniu pełnej zdolności do czynności prawnych i o tym, że nie orzeczono upadłości wobec przedsiębiorcy i osób pełniących funkcje zarządcze u przedsiębiorcy oraz nie toczy się wobec nich postępowanie upadłościowe, a także dokumenty potwierdzające spełnienie warunków niezbędnych do uzyskania zezwolenia.

Wprowadzenie proponowanej regulacji umożliwi wyeliminowanie ze spółek zajmujących się działalnością w zakresie usług w zakresie kryptoaktywów osób, co do których istnieją uzasadnione zastrzeżenia z punktu widzenia bezpieczeństwa państwa lub porządku publicznego oraz osób nieposiadających nienagannej opinii. Podkreślenia wymaga, iż chodzi tu o obszar, który z jednej strony jest działalnością niezwykle rentowną, ale z drugiej strony może stać się i staje się często źródłem wielu zjawisk patologicznych. Minister Finansów musi w związku z tym wykazywać się szczególną aktywnością w prowadzeniu nadzoru i kontroli nad działalnością podmiotów działających na rynku kryptoaktywów. Powyższe rozwiązania stanowią jeden z elementów jej kontroli. Istotne jest zatem, aby możliwość weryfikacji udziałowców bądź akcjonariuszy, jak też członków władz spółek, które uzyskały zezwolenie na prowadzenie działalności, pod kątem posiadania nienagannej opinii i braku zastrzeżeń z punktu widzenia bezpieczeństwa państwa lub porządku publicznego, była możliwa przez cały czas obowiązywania zezwolenia. Z uwagi na charakter prowadzonej działalności istotne jest, aby sprawdzanie podmiotów występujących o zezwolenie możliwe było nie tylko na etapie udzielania zezwolenia, ale przez cały czas działalności spółki. Zaznaczenia wymaga, iż podobne regulacje funkcjonują w obecnie obowiązujących przepisach prawa m.in. w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665, z późn. zm.) oraz w ustawie z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. Nr 124, poz. 1151, z późn. zm.).

Należy zatem wskazać, iż tak przyjęta praktyka badania kryminalnej przeszłości założycieli, udziałowców lub akcjonariuszy banków, a nie tylko członków ich organów kierowniczych, skutkowałą i skutkuje nadal tym, iż sektor ten jest istotnie silnie zaszczerpiony przed interferencją weń osób posiadających przeszłość kryminalną. Znaczenie ujawniania kryminalnej przeszłości osób zasiadających w organach statutowych podmiotów regulowanych, jak również ich założycieli, udziałowców, akcjonariuszy czy też beneficjentów rzeczywistych ma fundamentalne znaczenie dla ochrony korporacyjnej tych podmiotów przed ryzykiem szantażu, tj. wykorzystywania asymetrii informacji przez osoby posiadające dostęp do informacji mogącej w chwili jej ujawnienia zniszczyć reputację osoby, której taka informacja dotyczy¹⁶. Z punktu widzenia zaś samych podmiotów regulowanych przejście z powodzeniem takiego badania ma dodatkowy walor podnoszący wiarygodność tych podmiotów w oczach opinii publicznej. Na życzenie projektodawcy ustawy możliwe jest dostarczenie zestawienia państw, stosujących praktykę badania standingu, tzw. „fit and proper” beneficjentów rzeczywistych (akcjonariuszy lub udziałowców) CASP/VASP.

Brak ujęcia w projekcie ustawy wyraźnego zaakcentowania aspektów niekaralności założycieli podmiotu prowadzącego działalność w zakresie kryptoaktywów, jego beneficjentów rzeczywistych, udziałowców bądź akcjonariuszy rodzi ryzyko uczynienia z sektora kryptoaktywów jedynym, w którym organy państwowe w niedostatecznym

¹⁶ <https://www.linkedin.com/pulse/casp-reputation-unnecessary-marcin-m-daniecki-phd/?trackingId=mZmMyY0IT2SCTp8eRIUJHQ%3D%3D>

stopniu byłyby zainteresowane przestępczą działalnością popełnianą w przeszłości przez takie osoby a mające bez- lub pośredni wpływ na te podmioty. Inaczej niż jest to w przypadku pozostałych sektorów regulowanych. Zapewne rzutowałyby to negatywnie na obraz Polski w oczach takich organizacji i organów regulacyjnych bądź międzynarodowych służb śledczych, jak Financial Action Task Force, Financial Stability Board, OECD, ESMA, EBA, IMF, Interpol, Europol, FinCEN i in.

Reasumując, wnosimy o przyjęcie proponowanego przez nas rozstrzygnięcia legislacyjnego, tym bardziej, że całość regulacji unijnej, w tym m.in. obejmującej badanie przeszłości kryminalnej akcjonariuszy lub udziałowców – niezależnie od tego, czy bezpośrednich, czy pośrednich – którzy posiadają znaczne pakiety akcji lub znaczne udziały, spotkała się z pozytywnym przyjęciem wśród kluczowych osób z tego sektora. I tak na przykład, były Prezes (CEO), założyciel i główny udziałowiec Binance Holdings Ltd., Changpeng Zhao (CZ) oceniając zasadność przyjętych rozwiązań unijnych stwierdził, że „Oznacza to, że jeden z największych rynków na świecie wprowadza dostosowane przepisy dotyczące kryptowalut, aby chronić użytkowników i wspierać innowacje. Drobne szczegóły będą miały znaczenie, ale ogólnie uważamy, że jest to pragmatyczne rozwiązanie wyzwań, przed którymi wspólnie stoimy. Istnieją teraz jasne zasady gry dla giełd kryptowalutowych działających w UE. Jesteśmy gotowi do wprowadzenia zmian w naszej działalności w ciągu najbliższych 12-18 miesięcy, aby zapewnić pełną zgodność.”¹⁷ Należy przyjąć, iż 20 kwietnia 2023 r. Changpeng Zhao, składając deklarację „gotowości do wprowadzenia zmian w działalności [jego firmy] w okresie najbliższych 12-18 miesięcy, aby zapewnić pełną zgodność.” rozumiał, jak można sądzić, także podporządkowanie się normie nakazującej badanie i weryfikację kryminalnej przeszłości akcjonariuszy lub udziałowców – niezależnie od tego, czy bezpośrednich, czy pośrednich – którzy posiadają znaczne pakiety akcji lub znaczne udziały w CASP. Zakładając spójność zasad, tzw. ładu korporacyjnego, należy uznać tą deklarację jako wiążącą dla wszystkich podmiotów wchodzących w skład struktury tego globalnego koncernu, w tym przede wszystkim działających na terytorium Unii Europejskiej.

Z kolei, CEO giełdy Coinbase, Brian Armstrong, uznał przyjęcie pakietu MiCA za „kluczowy moment dla regulacji kryptowalut” i stwierdził, że „Te kompleksowe ramy dadzą organizacjom kryptowalutowym pewność, że będą mogły inwestować i rozwijać się w regionie.”¹⁸

Założyciel Gemini Tyler Winklevoss stwierdził, że „Podczas gdy amerykańskie organy regulacyjne były zajęte walką i odmową zapewnienia najbardziej podstawowej jasności dla branży kryptowalut Unia Europejska właśnie zatwierdziła rozporządzenie MiCA, które zapewnia kompleksowe ramy regulacyjne dla kryptowalut w Europie.”¹⁹

¹⁷ https://twitter.com/cz_binance/status/1649018863298703361?s=20

¹⁸ <https://www.theblock.co/post/227596/binances-cz-gemini-crypto-sec-eu-mica>

¹⁹ <https://twitter.com/tyler/status/1649078283429085185>

Również polscy eksperci lub autorytety branżowe afirmująco odnosili się do przyjętych unijnych regulacji. A. Ossowska (z d. Kopeć) uważa że „Zarówno Rozporządzenie MiCA, jak również system pilotażowy dla projektów opartych na DLT stanowią ogromne pole do rozwoju innowacyjnych przedsięwzięć, które dziś z powodu istniejącej luki regulacyjnej napotykają istotne przeszkody prawne i operacyjne. Projektowane przez UE przepisy stanowią szansę na upowszechnienie na dużą skalę działalności, która dziś jest traktowana w kategorii niszowej. Start-upy oraz małe i średnie przedsiębiorstwa, które odpowiednio wcześniej przygotowują się na dostosowanie swojej działalności do nowych wymogów regulacyjnych, mają szansę stać się liderami rynku. Mimo że ostateczny kształt przyjmowanych ram prawnych może ulec daleko idącym zmianom, nie ma wątpliwości, że wprowadzenie ram prawnych dla cyfrowych usług finansowych przyczyni się do profesjonalizacji rynku, zwiększenia konkurencyjności i stymulacji innowacyjnych sektorów gospodarki.”²⁰

Z kolei M. Szwed-Ziemichód jest zdania, że „Dni ‘wolnoamerykanki’ na rynku kryptowalut są policzone. Przegłosowane w tym tygodniu przez Parlament Europejski rozporządzenie MiCA. ucywilizuje rynek kryptowalut w Unii Europejskiej.”²¹

W konkluzji zatem uprzejmie prosimy o rozważenie i przyjęcie naszych postulatów, tj.

Postulat 1. Dodanie do projektu ustawy, tzw. tokenów użytkowych.

Postulat 2. Dodanie do projektu ustawy artykułu w brzmieniu:

1. Osoby fizyczne będące wspólnikami (akcjonariuszami) spółki prowadzącej działalność w zakresie kryptoaktywów reprezentujące co najmniej 10% kapitału zakładowego, oraz członkowie zarządu, rady nadzorczej lub komisji rewizyjnej lub prokurenci, lub beneficjenci rzeczywiści w rozumieniu art. 2 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2022 r. poz. 593, 655, 835, 2180 i 2185) takiej spółki powinni posiadać nienaganną opinię, w szczególności nie mogą być osobami skazanymi za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa trzeciego.

2. Osoby, o których mowa w ust. 1, są obowiązane, na żądanie organu udzielającego zezwolenia, przedstawić aktualne zaświadczenie, że nie były skazane za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa trzeciego.

3. Przepisy ust. 1–2 stosuje się odpowiednio do nierezydentów będących osobami fizycznymi nieposiadającymi obywatelstwa państwa członkowskiego Unii Europejskiej, z tym że osoby te są obowiązane, na żądanie organu udzielającego zezwolenia,

²⁰ <https://www.parp.gov.pl/component/content/article/68825:rozporzadzenie-mica-nowe-mozliwosci-dla-innowacyjnych-przedsiębiorstw>

²¹ <https://www.money.pl/gospodarka/boom-na-kryptowaluty-oszucsi-zeroja-na-bitcoinowej-hossie-6890138024454752a.html>

przedstawić aktualne zaświadczenie, że nie były skazane na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa trzeciego wskazanego w żądaniu za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe. Osoby te powinny ponadto przedstawić odpowiednie, uwierzytelnione, aktualne zaświadczenia, że nie były skazane za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe, wystawione przez właściwe władze państwa, którego są obywatelami, rezydentami lub stałymi mieszkańcami.

Do dalszych prac Stowarzyszenie wskazuje Zespół Roboczy pod Kierownictwem Pana Dr Marcina Danieckiego (adres mail: marcin.daniecki@fibepf.org.pl).

Z poważaniem,

Anna Katarzyna Nietyksza

Prezes
/podpis

PODPIS ZAUFANY

ANNA KATARZYNA
NIETYKSZA

03.03.2024 21:30:55 [GMT+1]

Dokument podpisany elektronicznie
podpisem zaufanym

Krzysztof

Członek Zarządu

/podpisano podpisem

PODPIS ZAUFANY

KRZYSZTOF
SIERAŃSKI

03.03.2024 21:49:19 [GMT+1]

Dokument podpisany elektronicznie
podpisem zaufanym